

A radír

A fiú összekulcsolt tenyerét a városligeti tavat átszelő híd korlátjára fektette, majd előrehajolva állát rátette az alkalmi támaszra. Késő téli este volt, a biciklin kerekező lámpagyújtogató sorra lobbantotta be a gázlámpákat. A világító oszlopok sapkáján már nem volt hó, nem lógott oldalan sem fénylő jégcsap. A fiú csak nézte-nézte a korcsolyázókat. Bömbölt a zene, de nem zavarták a hangos melódiák. Becsukott szemmel saját sorsára gondolt. Édesanyját most kísérte el a közeli kórházba, ahol éjszakás nővér volt. Mikor elbúcsúztak, lelkére kötötte, hogy menjen haza, és ne csavarogjon. Mikor megígérte, akkor is tudta, hogy nem siet haza. Minek sietne? Hisz csak az üres lakás várja, meg különben is fél egyedül. Rádiót hallgatni meg olvasni éjjel is tud. A „...Marina, Marina...” slágerre nyitotta ki a szemét. A korcsolyázók sercegve írták a köröket és a nyolcasokat. Úgy ficáncoltak a jégen, mint íváskor, nyár elején a piciny halak a tó sekély vizében. Belenyugodott a sorsába, ő itt fent, mások ott lent, neki ez van megírva. Talán ha volna barátja, akivel megbeszélhetné az élet dolgait, és ha lány lenne a barát, jobban megértené. Hirtelen elkezdtek vacogni a fogai, csattogtak, mint az autók kerekei az Andrassy út macskakövein. Hazaérve bevette a kikészített gyógyszert, már délután is sokat tüszögött és köhögött. Éhes volt, de amikor megemelte a zsírosbödön tetejét, meggondolta magát. A nagymamánál mindig fehér a zsír, anyunak nincs türelme, és mindig megégeti. Igaz, kevés az ideje, mert szabadidejében szörmepapucsokat varr egy szövetkezetnek. Az Apja a forradalom után megváltozott. A katonaságtól elküldték, és valahol soförkődik. Évente kétszer-háromszor ha eljön. Pénzt nem nagyon ad haza. Öccsét a nagyapáék magukhoz vették a szobakonyhás lakásukba. Míg együtt volt a két fiú, sok baj akadt velük. Sokat csavarogtak, és ez meglátszott a bizonyítványukon is.

Még egyszer megnézte, be van-e zárva a bejárati ajtó. Odakészítette a Bimbi és Botond című kölcsönkönyvet, de mivel égett a szeme, lemondott az olvasásról. Bekapcsolta a rádiót, és az ágy szélére ülve hallgatta. A rádió piciny lámpája bevilágította a szobát, mint felhős éjjel egy-egy kikandikáló kíváncsi csillag a sötét tájat. Remegés jött rá, ruhástul lefeküdt, és a takarót magára húzta. Izzadtan forgolódott, arca piros és tüzes volt. Holnap megint vasárnap lesz. Akkor ministrálás közben láthatja Noémit és testvérét, Cecíliát. Nagyon tetszett neki mindkét lány, bármely mesefilmben eljátszhatnák a tündérek szerepét – gondolta. Lázálmában képek jöttek elő. A forradalombéli képek. Jöttek le a Naphegyről a ruszki tankok. Olyan részek voltak, hogy felfelmentek a járdára. A kora estében fegyveres civilek kísérték egy szintén civilt. Odaállították egy garázs falához, kerepeltek a géppisztolyok. Az épület sárga falán véres foltok sötétedtek, egy távozó lélek árnyékai.

– Fiacskám, mi történt veled? – kérdezte a huzatéró édesanya.

Levetköztette, majd száraz törülközővel átdörzsölte.

– Gyorsan, gyorsan – nógatta a száraz pizza-mielőbbi felvételére.

Egy dobozból gyógyszert vett elő, és szájába helyezte, mint áldozáskor a pap az ostyát, majd teát itatott vele. Lázmérőt csúsztatott a hóna alá, és nyakig betakarta. Az odakészített fával begyújtott a cserépkályhába. Az égő fa pattogva feleselt a lángnyelvekkel. A perlekedés egyhangú zajától visszaaludt, észre sem vette, mikor vette ki a lázmérőt anyu. Az iskoláról álmodott, ahol hatodik osztályos volt. Sehogy sem illeszkedett be az osztályba. Egyedül ő nem volt úttörő, édesanyja nem engedte, utálta a komcsi rendszer minden jelképét. A fiút nem érdekelte a politika, szeretett volna ő is úttörőnyakkendőt,

örsgyűlést meg félcipőt. A nagyszülők szerint a magas szárú cipő sokkal egészségesebb. Ám mégis félcipőbe jártak. Kialakított magának egy saját öntörvényű világot. Egy-két lecsúszott család gyerekeivel csavargott, főleg a Városligetben. Az édesanyja nem tudott csavargó életéről, mert állandó éjszakás volt. Nappal vagy pihent, vagy papucsot varrt. Reggelre mindig kikészítette a pénzt az uzsonnára és az ebédre. A közelben volt egy önkiszolgáló étterem. A fiú még az iskolaév kezdetén büszkélkedett a nem létező gombfocigyűjteményével. Nehezen hitték el az osztálytársak. Ezért az ebédpénzből reggelente gombfocit vásárolt Bóda bácsitól, a háborús rokkant trafikostól. Beérve az osztályba, osztogatta társainak. Aztán a pénzért vett barátságot meguntta. Az ebédpénzt inkább mozijegyre költötte. Ha ritkán otthon volt, regényeket, meséket olvasott. Kedvencei az állatok és a növények voltak. A nagy Brehm-könyvet rendszeresen kikölcsönözte a könyvtárból. Mindenét odaadta volna egy saját kutyáért, egy igaz barátért.

Felébredve felültette az összegyűlt család. Rég volt ilyen meleg a lakásban, vagy a láztól

van? – gondolta. Az éjjeliszekrényen gyűlt a narancs meg a csoki. Betegnek kell lenni, hogy foglalkozzanak velem? Ha igen, nem szedem a gyógyszert – mosolyodott el magában. A gondolatot tett is követte, és a gyógyszereket a WC-be dobálta. Az állapota rohamosan rosszabbodott. Az ügyeletes orvos kérdést tett föl a családnak:

– Ez a fiú egyáltalán meg akar gyógyulni? Nem eszik, és a láza sem csökken.

Egy este felébredve édesapját az ágyszélén ülve találta. Nagy tenyerében lapult az izzadt, lázas gyerekkéz.

– Fiam gyógyulj meg – kérlelte. Ha meggyógyulsz, jössz velem a teherautón az iskolai szünetben.

Egy doboz márkás színes ceruzát és egy igazi tintaradírt adott a kezébe. A fiú hitetlenül nézte a radírt, egy igazi külföldi tintaradírt. Ilyen az iskolában senkinek sincs.

Az állapota hirtelen javulni kezdett. Pár nap múlva az iskolapadban ült, még nem gyógyult meg teljesen, de önként vállalta az iskolát. A kirkott füzetek mellett a padon látható helyen lapult a radír.

Kósa Klára: Minden magyarok Himnusza